İmanı çalan çelişkili sorulara ne cevap vermeli?

Fikih.info üzerinden gelen sual: “Tartıştığım bir ateist arkadaşıma göre, Allah adil ve iyi olmamızı istemeden önce, kendisine ibadet, itaat ve bizden üstün olduğunu kabul etmemizi istiyor.

Üstünlüğünü kabul etmeyenleri de cehenneminde yakacağını belirtiyor. İnsanların iyilikle yaşamalarından ziyade, öncelikle herkesin kendi acziyetini fark etmesini istiyor. Allah bunca kötülüğü neden yok etmiyor? Bizden neden ibadet istiyor? Yazınızı okudum fakat Allah’ın üstünlüğü ve ibadete ihtiyacı olanın asıl biz olduğumuz gibi ancak bir Müslüman’ın kabulleneceği türden cevapların yanı sıra, İslam dininin temelini kavratacak bir cevabınız var mı? Taklidi iman yaşarken bu tip boşluğa düştüğümüzde sarsılıyoruz. Yardımlarınızı bekliyorum.”

ZOR BİR ASIRDA YAŞIYORUZ

Ateistler bir yaratıcıyı kabul etmezler. Bu arkadaşımız Yaratıcıyı kabul ediyor. Ama bu Yaratıcının üstünlüğünü kabulde sıkıntısı var! Oysa Yaratıcının üstün olması aklın da, mantığın da zorunlu kabulüdür. Bu, mantıkla çelişmiyor!

Sonra bu arkadaşımız Yaratıcı’nın güç, kudret, adalet ve iyilik sahibi olduğuna, kendisine itaat ve ibadet yapmamızı istediğine ve Cehennemin bir azap yeri olduğuna iman ediyor. Allah’a karşı bizim acziyet içinde olduğumuzu kabul ediyor.

Bunları sorularından çıkarmak mümkün… İnanmasaydı bu soruları sormazdı.

Bu kadar iman ve kabul bu arkadaşımızın ateist olmadığını gösteriyor.

Anlaşılan arkadaşımızın inancı yok değil; ama kopma noktasında duruyor. Nefsinin ve şeytanının çelişkili soruları var; bu sorular aklını başından alıyor. Bu sorulara cevap bulmak istiyor. İslam dininin temelini kavrayacak cevaplar arıyor.

Taklidi imanların felsefî söylemlerle savrulduğu zor bir asırda yaşıyoruz. Bu asır bu nedenle “felâket ve helaket asrı”1 olarak nitelenmiştir. Bize düşen tutabiliyorsak elinden tutmak, sorularının cevabını birlikte ve sabırla bulmaya çalışmak ve dua

etmektir.

ARADIĞIMIZ CEVAPLAR RİSALE-İ NUR'DA

Öncelikle ifade edelim ki, bu arkadaşımızın ve bizim sorularımıza benzer binlerce soru Risale-i Nur'da cevabını bulmuştur. Öyleyse ilk yapacağımız iş Risale-i Nur'u elimizin altından hiç eksik etmemektir. Öte yandan mantıklı gibi gözüken ve aslında cerbezeden ibaret olan piyasa soruları, arayış hengâmında fazlaca ayağımıza takılabilir. Biz bu sorulara müfrit şekilde değer verirsek bu durum bizim hakikate ve tahkiki imana ulaşmamızı geciktirir. Yukarıdaki soruları bu cinsten görüyoruz. Kendi içinde çelişkili sorulardır.

Mesela: Kâinatın bir Yaratıcısının olduğu ve bu Yaratıcının üstün, güçlü, kudretli, adil ve iyiliksever olduğu hususları mantığın zorunlu kabullerindendir. Aksi çelişkidir. Yaratıcı bizden ibadet ve itaat istiyor. Hatta bizi ibadet için yaratmıştır. Ve ibadete Yaratıcının değil, bizim ihtiyacımız vardır. O'nun için Yaratıcı bizim ibadet yapmamızda ısrar ediyor. Bunlar doğrudur.

Fakat Yaratıcı bize ibadet olarak dar bir kalıp sunmamıştır. O bahsettiğiniz iyilik, adalet ve iyi ahlâkın tümünü bizim için ibadet saymıştır. Dolayısıyla Yaratıcı iyiliği istemeden önce ibadet istedi söylemi de kendi içinde eksik ve çelişkilidir.

Kötülüğe gelince… Çelişkiyi görmek için Albert Einstein'in gözüyle bakalım: "Dünyada izafiyet vardır. Soğuk ısının yokluğu, karanlık da ışığın yokluğudur. Yoksa fizikte soğuk veya karanlık diye bir şey yoktur. Gerçekte kendi başına kötülük diye de bir şey yoktur. Tıpkı soğuk ve karanlık gibi. Allah kötülüğü kötülük olsun diye yaratmadı. Kötülük sadece insanın, kalbinde Allah sevgisi olmadan gerçekleştirdiği şeylerden ibarettir."

Nitekim Bediüzzaman'ın ifadesiyle de kötülük insanın kesbidir ve eşyanın kabiliyetsizliğinden çıkar. Yoksa Allah'ın yarattığı her şey mutlak iyiliktir ve güzelliktir.

İSLAM'IN TEMELİNDE İYİ AHLÂK VARDIR

İslam dininin temelini kavramak için ise iyi ahlâka bakmamız yeterlidir.

İslam dininin temelinde ahlâk vardır. İnsanı insan yapan ahlâk! Ne kadar ahlâkî güzellik varsa İslam dininin öz malıdır. Bir ateistin yaşadığı ahlâkî güzellik de İslam'ın malıdır ve emridir. Allah tam karşılığını veriyor.

Mesela çalışkan olmak, İslam'ın bir güzel ahlâkıdır ve hangi dinden olursa olsun,

bütün dünya çalışkanlığı benimsemiştir. Çalışkan olan bir ateist de olsa, bir Müslüman da olsa Allah'tan karşılığını bulur. Bütün ahlâkî güzelliklerin cihanşümul yönü göz kamaştırıcıdır. Biraz sabırla incelenirse, bunu görmek zor değildir.

Dipnot:

1- Bediüzzaman, Tarihçe-i Hayat, s. 117